

Seminarium i allmän rättskunskap och allmän fastighetsrätt

Del I Allmän rättskunskap

Uppgift 1 Rättskällor inom den civila rätten

Försäljning av husdjur regleras i *husdjursförsäljningslagen*. Lag om försäljning av tigor har en särskild lag *tigorförsäljningslagen*. Tvister vid köp av husdjur prövas i *husdjursdomstolar* vars dommar kan överklagas till *husdjursöverdomstolen*.

Karin vill köpa en tigor av sin granna Jasmin och undrar hur detta hanteras rättsligt.

a) Vilka rättskällor finns?

Lagtext

Tigorförsäljningslagen.

Husdjursförsäljningslagen

Köplagen (KöpL) – avtal mellan två privatpersoner vid köp av lös egendom

Avtalslagen (AvtL)

(Eventuella författningar)

(EU – Förordning och direktiv) – Som reglerar köp mellan privatpersoner eller köp med husdjur/tigor.

Förarbeten - Till lagarna. Bakgrunden till lagen ex. *betänkanden* – vad var tanken med lagen, *utredningar*.

Rättspraxis – Hur har domstolarna gjort tidigare.

Prejudikat från *Husdjursöverdomstolen* måste följas.

Domar från underrätter, i detta fall *Husdjursdomstolarna*. Ej prejudicerande. (används ”sällan” som rättspraxis.

Domar från EU-domstol. Måste följas av husdjursöverdomstolen.

Rättsvetenskapen – Doktrin

Analyser av juridiskt kunniga. Rättsvetenskaplig forskning. ”Soft law” påverkar domarna genom övertygande argumentation.

(Komparativ rättsvetenskap)

Hur ser rättsläget ut i andra länder. Jämförande rättsvetenskap.

b) Hur förhåller sig rättskällorna till varandra? Vilka rättskällor är juridiskt bindande? Vilka är endast vägledande?

Författningar av högre rang går före (lex superior):

Lag framför förordning. Specifika författningar går före (lex specialis)

Så Tigorförsäljningslagen går före husdjursförsäljningslagen som går före köplagen vilken går före avtalslagen.

Grundlag, lagar och förordningar är bindande för domstolarna.

Förarbeten är ej bindande men domstolar bör följa dem. Pss är prejudikaten formellt ej bindande.

Så förarbeten och prejudikat och doktrin är vägledande.

Uppgift 2 Rättskällorna inom den offentliga rätten

Lagen om skydd av troll (*trollagen*).

Särskild lag om skydd av trollen som lever i skogen (*skogstrollagen*).

Förordning med stöd av skogstrollagen (*skogstrollförordningen*).

Trollmyndigheten har det övergripande ansvaret.

Har utfördat föreskrifter och allmänna råd om hur trollen ska skyddas.

Myndighetens beslut kan överklagas till domstol

Trolldomstolen finns på flera orter i Sverige.

Trollöverdomstolen (sista instans)

Det finns en avhandling om skydd av trollen skriven av en framstående jurist i trollrätt.

a) Vilka rättskällor finns?

Lagtext (författningar)

Skogstrollagen

Trollagen

- Jaktlagen

- Skogsvårdslagen

Fördordning (Skogstrollförordningen)

Föreskrifter (fr Trollmyndigheten)

Förarbeten

Utredningar, betänkanden

Rättspraxis

Prejudikat från Trollöverdomstolen

även tidigare dommar från Trolldomstolen

Doktrin – rättsvetenskap

Avhandlingen av den framstående juristen.

Allmänt råd – ej rättskälla.

b) Hur förhåller sig rättskällorna till varandra. Vilka är juridiskt bindande? Vilka är vägledande. Vilken rättskälla har företräde framför en annan?

Förordningar underordnade lagar. Föreskrifter underordnade förordningar.

Specifika lagar ex.vis. Skogstrollagen och Trollagen går före vidare lagar.

Doktrin, prejudikat och förarbeten är vägledande. Doktrin har ej samma ställning som rättskälla som förarbeten och prejudikat.

Uppgift 3 Tolkning av lagtext

Tillstånd till uppfördning av tigor regleras i tigorlagen.

a) Tolka lagen bokstavligt. Det har blivit svårare att få tillstånd att föda upp tigor. *Särskilt lämpad* är mycket vidare än *synnerligen lämpad*.

b) Vad var tanken från lagstiftaren när lagen skapades. Hur *menade* lagstiftaren att den skulle tolkas. Titta på förarbeten. Hur hänger lagstiftningen ihop med äldre lagstiftning.

c) Ändamålstolkning. Vad var ändamålet med lagen. (Dess funktion i samhället). Förarbeten är en viktig källa men även vilka effekter som fås då lagen tillämpas. (man bortser från bieffekter) Vad säger lagen hur ser tidigare domar ut?

Uppgift 4 Rekvisit

Rekvisit – förutsättningar, villkor. (NÅGON ska skräpa ned).

Kommulativa rekvisit → och (alla ska uppfyllas)

Alternativa rekvisit → eller (något av dem uppfylls)

Objektiva rekvisit: De faktiska omständigheterna, vad har hänt, utifrån rättskällorna

Subjektiva rekvisit: Avsikten, insikt, agerades oaktsamt

För att straffas måste både objektiva och subjektiva rekvisit vara uppfyllda. Huvudregel avseende subjektiva rekvisit är uppsåt.

Lagtext:

Paragrafer §

Varje paragraf består av stycken och eventuellt punkter.

Lagens rubrik skrivs ut inklusive SFS-nummer .

6 kap. 5§ andra stycke miljöbalken

6 kap. 5§ andra stycket 4 punkten.

4kap. 3§ expropriationslagen (1972:719)

SFS-nummer utelämnas vanligen för balkar och grundlagar.

Ofullständig form:

fortsatt hänvisande i samma lag/kapitel

I juridisk text kan kortform användas

4 § JB

6 kap. 5§ 1 st. MB

För lagar med kapitel

kan JB 4:1 användas.

Luft mellan stycke (blankrad).

Uppgift 7 Hur vet du vad om är gällande rätt?

Kontrollera om nya lagar stiftats. Sök i Svensk författningssamling. Ändringar framgår.

Titta på förarbeten och motiv till den nya lagen/ändringar.

Har praxis ändrats? Nya prejudicerande domar? Lagrummet.se

Del I Allmän fastighetsrätt

Tillhör till fastigheten: 2 kap. § 1 JB (JB 2:1) Hör till *fastigheten*

Köpets form: 4 kap. 1 § JB 1 st.

Avtalet ska vara skriftligt

Köparens och säljarens namnteckningar

Fastighetsbeteckning

Överlåtelseförklaring

Köpeskillingen

Köpebrev: JB 4:2

Villkor köpebrev/köpeskillning JB 4:5

Svärvillkor

Avtalade villkor (gäller max 2 år) JB 4:4

Köpeskillingen dock längre

Dolda fel (JB 4:19) Avtalas bort

Undersökningsplikt JB 4:19 st. 2

Reglerna är (förutom formkraven) dispositiva.

Rättsliga fel om fastigheten är belastad med panträtter/intäcknad

Panträtt JB kap 6.

Entreprenadavtalet:

Köp av avtal mellan privatpersoner

Avtalsfrihet råder → Avtalslagen